[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 333: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 488

ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

(ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ.(ਐਸ)2010 ਦਾ 696)

09 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ,* ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 364ਏ, 392 ਅਤੇ 120ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ।

ਸਿਰਲੇਖ[1]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 - ਧਾਰਾ 364 ਏ, 392 ਅਤੇ 120 ਬੀ - ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਅਗਵਾ - ਡਕੈਤੀ - ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ, ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਗਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਖੁਲਾਸਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲੜਕੇ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਗਵਾ ਸੰਬੰਧੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 364 ਏ, 392 ਅਤੇ 120 ਬੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ - ਦਰੁਸਤਤਾ:

ਆਯੋਜਤ: ਪੂਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ - ਦੋ ਸਟਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ - ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ ਦੇ ਵਰਜਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਅਸੰਭਵਤਾਵਾਂ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਗਵਾਹ - ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ - ਐਸਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ

---

*ਲੇਖਕ

ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਕਦਮ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲੜਕਾ ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਏ2 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡਣਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੜਕੇ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਘੋਰ ਦੁਰਾਚਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹਨ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਸਬੂਤ। [ਪੈਰਾ 30, 31, 51-55]

ਐਫਆਈਆਰ - ਸਿਰਫ਼ ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕਰਨਾ - ਪ੍ਰਭਾਵ:

ਆਯੋਜਤ: ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੀ ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ - ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 34]

ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973 - ਐੱਸਐੱਸ. 451, 452 ਅਤੇ 457 - ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਦਾਮਲ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ - ਪ੍ਰਭਾਵ:

ਆਯੋਜਤ: ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਾ 451, 452 ਅਤੇ 457 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰਡਾਰੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 452 ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗਲਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ -ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਣਦੇਖੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਖਿਚਾਈ ਨਾ ਕਰਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀਜੋ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 42]

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973 - ਧਾਰਾ 311 - ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 - ਧਾਰਾ 165 - ਸਮੱਗਰੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਉਦੇਸ਼:

ਆਯੋਜਤ: ਧਾਰਾ 311 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਾਠ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ - ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ, ਭਾਵੇਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੇ - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਦਾਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਾਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ

ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹ ਹੁੰਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 311 ਅਪਰਾਧਿਕ ਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਕਮੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 47, 48, 50]

ਗਵਾਹ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ - ਪ੍ਰਭਾਵ:

ਆਯੋਜਤ: ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਆਰਡਬਲਯੂ ਐੱਸ. 165 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ - ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹ ਜਿਸਦਾ ਬਿਆਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 165 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਘਾਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 311 - ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 - ਧਾਰਾ। 165. [ਪੈਰਾ 47]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਪੂਜਾ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [2016] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 560: (2016) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 135; ਅਰਜੁਨ ਪੰਡਿਤਰਾਓ ਖੋਟਕਰ ਬਨਾਮ ਕੈਲਾਸ਼ ਕੁਸ਼ਨਰਾਓ ਗੋਰਾਂਟਿਆਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। [2020] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 180: (2020) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 216 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860; ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872; ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1973.

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਅਗਵਾ; ਪਹਿਲਾ ਖੁਲਾਸਾ; ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸੰਭਵਤਾਵਾਂ; ਦੇਰੀ; ਡੌਕ ਪਛਾਣ; ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ; ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ; ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ; ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ; ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ; ਕੇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨਾ; ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ; ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ; ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ

ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2010 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 696.

2005 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਏ ਨੰਬਰ 779-ਡੀਬੀ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.01.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2010 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 695 ਅਤੇ 1724 ਅਤੇ 2013 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 584 .

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਸੂਰੀ, ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਰਤੀ ਤਿਆਗੀ, ਵਿਕਾਸ ਕੁਮਾਰ, ਟੀ.ਐਨ. ਸਿੰਘ, ਵਿਕਾਸ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ, ਟੀ. ਮਹੀਪਾਲ, ਐਡਵਾਂਸ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ.ਉਦੈ ਕੁਮਾਰ ਸਾਗਰ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਨਾ ਮਾਧਵਨ, ਡਾ: ਮੋਨਿਕਾ ਗੁਸਾਈਂ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਿਤਾ, ਜੇ.

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਆਈਪੀਸੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 364ਏ, 392 ਅਤੇ 120ਬੀ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ 2003 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 11 ਵਿੱਚ ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 26 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ: -

ਵਿਵਸਥਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ	ਵਾਕ
ਧਾਰਾ 364ਏ ਆਈਪੀਸੀ	ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ 10,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 392 ਆਈਪੀਸੀ	ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ	ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ 10,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2. ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 19 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

3. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

4. ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 19 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ: -

5. 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਸਆਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27), ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸੈਕਟਰ-5, ਪੰਚਕੂਲਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਸ਼ਤ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਕਟਰ 16, ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਿਰੋਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਕੋਠੀ ਨੰਬਰ 81-ਏ, ਸੈਕਟਰ 17, ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

6. ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਰੁਕਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਏਏ) ਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਸਆਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਜੈ ਰਾਜ, ਏਐਸਆਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-25) ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 387 ਅਤੇ 507 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ 2003 ਦੀ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 283 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਏਏਏ/1) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ (ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ) (ਪੀਡਬਲਯੂ-37), ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸੀਆਈਏ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਕੋਠੀ ਨੰਬਰ 81-ਏ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੋਤੇ, ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 9815XXXXXX ਅਤੇ 9815XXXXXX ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਨੰਬਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਭਾਰਤੀ

ਏਅਰਟੈੱਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪਾਏ ਗਏ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਟੈੱਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕੋਹਲੀ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼, ਸੈਕਟਰ 26, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਟੈੱਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਮਾਈਕਲ ਨੇ 28 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ। ਕੋਹਲੀ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਿਮ ਕਾਰਡ 24 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਨੂੰ ਸਿੰਗਲਾ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼, ਸੈਕਟਰ-7, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਿੰਗਲਾ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਸਿੰਗਲਾ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਭੈਣ ਰੀਨਾ ਸਿੰਗਲਾ ਦੇ ਦੋ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਟੈੱਲ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਆਈ.ਐਮ.ਈ.ਆਈ(ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੋਬਾਈਲ ਉਪਕਰਣ ਪਛਾਣ) ਨੰਬਰ 350179626659830, 350019563917100 ਅਤੇ 350609807685060 ਵਾਲੇ ਮੋਬਾਈਲ ਸੈੱਟ ਇਹਨਾਂ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਚਿਨ ਗਰਗ [ਅਗਵਾ ਲੜਕਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2)] ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ [(ਅਗਵਾ ਲੜਕੇ ਦੇ ਪਿਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1)] ਦੇ ਬਿਆਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੁਆਰਾ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

7. ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 2003 ਨੂੰ, ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਚਿਨ ਗਰਗ ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 7 ਦੇ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਖੇਡਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਰਾਤ 9:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਚਿਨ ਗਰਗ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9815XXXXXX ਅਤੇ 9815XXXXXX ਤੋਂ ਕਾਲਾਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਸਚਿਨ ਗਰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

8. ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਜਾਨ ਦੇ ਡਰੋਂ, ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੂੰ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫੋਨ ਆਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ

ਪਤੇ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਟਰ 17, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਕਟਰ 8, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੀਜੀਆਈ ਹਸਪਤਾਲ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਲ ਆਈ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਲਾ ਬੈਗ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰੀਫਕੇਸ ਛੱਡ ਕੇ ਪੀਜੀਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਰਡ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੂੰ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਕਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਗਿਣਨ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਰ ਸਮੇਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੋਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਸੈਕਟਰ 11/15, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਚੌਕ ਕੋਲ ਖੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਰਾਤ ਲਗਭਗ 10:30 ਵਜੇ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਸੈਕਟਰ 20, ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਚੌਕ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਫੋਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ।

9. ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 161 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੀਆਰਪੀਸੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀਬੀ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ, ਉਹ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਖੇਡਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰ 7, ਪੰਚਕੂਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੈਕਟਰ 17, ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਨੇ ਉਸਦਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕਿਆ। ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਹਰ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੋਲ ਪਿਸਤੌਲ ਸੀ। ਉਕਤ ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਪਿਸਤੌਲ ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਦੂਜੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਗੁੱਟ ਘੜੀ, ਏਟੀਐਮ ਕਾਰਡ, ਸਕੂਲ ਕਾਰਡ, ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੇਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਏ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਚਾਕੂ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ ਲੁੱਟ ਲਏ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਤੀਜਾ ਹਮਲਾਵਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਚਾਕੂ ਵੀ ਸੀ, ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਲੀਆ ਵੱਲ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਗਿਆ। 2 ਅਤੇ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੰਜੇ, ਮਿੰਟੂ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਵਜੋਂ ਪੁਕਾਰ ਰਿਹਾ

ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਇੱਕ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 20 ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ (ਪੱਟੀ) ਉਤਾਰਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9814XXXXXX, ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9814XXXXXX ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਉਰਫ਼ ਸੰਜੂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9814XXXXXX ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ।

11. ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 392, 342, 364ਏ ਅਤੇ 506 'ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਦੋਸ਼ੀ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ, ਗੋਬਿੰਦ, ਅਮਿਤ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ ਨੂੰ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸਬੂਤ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ, ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ, ਸੰਜੇ ਉਰਫ ਸੰਜੂ ਅਤੇ ਮੁਨੀਸ਼ ਭੱਲਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਵਜੋਂ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ ਨੂੰ 1 ਮਈ, 2003 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਨੀਸ਼ ਭੱਲਾ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਉਰਫ ਸੰਜੂ ਨੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਖੁਲਾਸੇ ਕੀਤੇ ਸਨ।

13. ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ (ਏ1), ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2), ਮੁਨੀਸ਼ ਭੱਲਾ (ਏ3) ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਉਰਫ ਸੰਜੂ (ਏ4) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ: -

ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਲੇਖ
ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ	(i) ਸਚਿਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗੁੱਟ ਘੜੀ। (ii) 17,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ (iii) ਉਸਦੇ ਘਰੋਂ 3,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਕਮ (iv) ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ। (v) 7500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਡਿਜੀਟਲ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ (vi) ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੜਾ (vii) ਉਸਦੇ ਘਰੋਂ 3,72,500/ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਕਮ (viii) ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਪੈਨਾਸੋਨਿਕ ਜਿਸਦਾ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ 350179626659830 ਹੈ।
ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ	(i) ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਸੈਕਟਰ 10, ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿਖੇ ਉਸਦੇ ਲਾਕਰ ਤੋਂ 18,50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਕਮ। (ii) ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਖਰੀਦਣ ਸੰਬੰਧੀ 27,300 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਸੀਦ। (iii) 27,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ (iv) ਕੈਬਿਨ ਨੰਬਰ 20, ਐਸਸੀਓ ਨੰਬਰ 37, ਸੈਕਟਰ 11, ਪੰਚਕੂਲਾ ਤੋਂ 23,500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਇੱਕ ਐਲ.ਜੀ. ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ (v) ਕੈਬਿਨ ਨੰਬਰ 20, ਐਸਸੀਓ ਨੰਬਰ 37, ਸੈਕਟਰ 11, ਪੰਚਕੂਲਾ ਤੋਂ 5,80,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਕਮ।
ਮੁਨੀਸ਼ ਭੱਲਾ	(i) ਅੰਬਾਲਾ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ, ਅੰਬਾਲਾ ਵਿਖੇ ਉਸਦੇ ਲਾਕਰ ਤੋਂ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ। (ii) ਸਚਿਨ ਦਾ ਇੱਕ ਏਟੀਐਮ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਕਾਰਡ। (iii) ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ 35,000/- ਰੁਪਏ ਹੈ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਐਚਆਰ 01ਈ -4113 (ਬੁਲੇਟ) (iv) ਇੱਕ ਪੈਨਾਸੋਨਿਕ ਮੋਬਾਈਲ (v) ਮੋਹਰ ਮਾਰਕੀਟ ਅੰਬਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਬੈਟਰੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ 4,55,500/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ। (vi) ਉਸਦੀ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਗਵਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੰਦੀਪ @ ਸੰਜੂ	(i) ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ 22,000/- ਰੁਪਏ। (ii) ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਲਮੀਰਾਹ ਤੋਂ 500/- ਰੁਪਏ ਦੇ 20,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ। (iii) ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ 1,28,000/- ਰੁਪਏ (iv) ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਏਅਰ ਪਿਸਤੌਲ। (v) ਸੈਮਸੰਗ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ 350019563917100 ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ (vi) ਸਚਿਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੇਨ (vii) ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 11 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਐਚਡੀਐਫਸੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 40,000/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।

14. ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਧਾਰਾ 364ਏ 'ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਈਏਬਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੌਰਵ ਮੈਨੀ (ਏ1), ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2), ਮੁਨੀਸ਼ ਭੱਲਾ (ਏ3) ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਉਰਫ ਸੰਜੂ (ਏ4) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 364ਏ, 392 ਅਤੇ 120 ਬੀ 'ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ, ਗੋਬਿੰਦ ਅਤੇ ਅਮਿਤ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

15. ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ 37 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 125 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 313 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਦੱਸਿਆ। ਗੌਰਵ ਮੈਨੀ (ਏ1) ਨੇ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਤੋਂ 3-4 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੀ ਧੀ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਉਰਫ ਕਾਕੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਉਰਫ ਕਾਕੂ ਉਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਵਜੋਂ ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ ਭੇਜਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਫੋਨ ਕਰਦੀ ਸੀ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ, ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਉਰਫ ਕਾਕੂ ਉਸ ਕੋਲ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭੱਜਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹ ਕਰਨਗੇ। ਉਸਨੂੰ 26ਅਪ੍ਰੈਲ,

2003 ਨੂੰ ਸੀਆਈਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸੂਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ।

16. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਏ1, ਏ2, ਏ3 ਅਤੇ ਏ4) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 19 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ:-

17. ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ-2) ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਸੂਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੂਰਾ ਕੇਸ ਝੂਠਾ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ: -

(i) ਕਿ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਚੁੱਪੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲਤਾ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ii) ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023 ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸਦੇ ਦਾਦਾ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਵੱਲੋਂ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ

(ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਵੀ ਸੱਚਾਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(iii) ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮੈਮੋ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਢੁਕਵਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਦ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

(iv) ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੂੰ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਵਾਪਸ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ। ਜਾਣਕਾਰ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੂੰ ਮੁਦਾਮਲ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ, ਖੁਲਾਸੇ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(v) ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਾਂ ਵਰਤ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(vi) ਕਿ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 2003 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 283 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਏਏ/1) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

(vii) ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 2003 ਦੀ ਰਸਮੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 283 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਏਏ/1) ਦੇ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਕਦੋਂ ਪਹੁੰਚੀ।

(viii) ਕਿ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪੀੜਤ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਆਈਡੈਂਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਰੇਡ

(ਟੀ.ਆਈ.ਪੀ.) ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਗੌਰਵ ਮੈਨੀ (ਏ1), ਮੁਨੀਸ਼ ਭੱਲਾ (ਏ3) ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਉਰਫ ਸੰਜੂ (ਏ4) ਦੀ ਡੌਕ ਪਛਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਜਾਣਕਾਰ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਸੀ.ਆਈ.ਏ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ, ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਮ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਣਕਾਰ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ।

(ix) ਕਿ ਮੁਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-33) ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਦਾਮਲ ਸਮਾਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(x) ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਾਨਵ ਮਲਹੋਤਰਾ (ਡੀਡਬਲਯੂ-4) ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਕਸਰ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਉਰਫ਼ ਕਾਕੂ, ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ-ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਦੇਖਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਉਰਫ਼ ਕਾਕੂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ

ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਅਗਵਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

(xi) ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਗੁਨਾਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗੌਲਿਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

18. ਬਾਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਸੂਰੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ।

19. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਗੌਰਵ ਮੈਣੀ (ਏ1), ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2), ਮੁਨੀਸ਼ ਭੱਲਾ (ਏ3) ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਉਰਫ ਸੰਜੂ (ਏ4) ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10 ਸਾਲ 11 ਮਹੀਨੇ (ਲਗਭਗ); 9 ਸਾਲ (ਲਗਭਗ); 7 ਸਾਲ 2 ਮਹੀਨੇ; 10 ਸਾਲ 10 ਮਹੀਨੇ (ਲਗਭਗ) ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਨ।

20. ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ: -

21. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ। ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੱਚੀ ਤਸਵੀਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦੇ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ

ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਚੁਕਵੀਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

22. ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਅਗਵਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਬੋਝ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਸਮੇਤ ਅਪਰਾਧਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 114(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

23. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਨਾ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਚੁੱਪੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

24. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

25. ਅਸੀਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

<u>ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ:</u> -

26. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਬੱਦਲਾਂ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਸਚਿਨ ਗਰਗ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ।

ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੈਕਟਰ 17 ਅਤੇ 18 ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਦੂਜਾ ਹਮਲਾਵਰ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ ਨੂੰ ਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੇਨ ਖੋਹ ਲਈ। ਪਿਸਤੌਲ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਤੀਜਾ ਹਮਲਾਵਰ, ਜੋ ਕਿ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ, ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਦੀ ਗੁੱਟ ਘੜੀ, ਏਟੀਐਮ ਕਾਰਡ, ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਕਦੀ ਵੀ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਖੋਹ ਲਈ ਜਿਸਨੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੇਨ ਖੋਹੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰ ਭਜਾ ਲਈ। ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਵਜੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ 45 ਮਿੰਟ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਾਤ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਉਸਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਵੇਗਾ। ਉਸਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 20 ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਪਾਇਆ। ਦਸ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ, ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਫਿਰੌਤੀ ਵਜੋਂ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

27. ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ, ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹੀ ਗਈ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੇਨ ਉਸਨੂੰ ਸੈਕਟਰ 20, ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿਖੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਏਟੀਐਮ. ਕਾਰਡ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਛਾਣ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਸੀ.ਆਈ.ਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਦਾਦਾ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਸਨ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ

ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

28. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਉਰਫ਼ ਕਾਕੂ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਉਰਫ਼ ਕਾਕੂ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਨ, ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਘੜ ਕੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਚਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਵਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਬਿਆਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਡੀਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਉਸਦੇ ਘਰ ਆਏ ਸਨ।

29. ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਖੇਡਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਰਾਤ 9:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਰਾਤ 11:00 ਵਜੇ, ਗਵਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਈ ਜਿਸਨੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਜਾਨ ਦੇ ਡਰੋਂ, ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 350 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ [2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ 1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਉਸਨੂੰ ਦੂਜਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੂੰ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਤੀਜਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 7:00-7:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਫੋਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਪੀਜੀਆਈ ਹਸਪਤਾਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਛੱਡ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਸੈਕਟਰ 11-ਸੈਕਟਰ 15, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਰਾਸਿੰਗ 'ਤੇ ਛੱਡੀ ਪਈ ਦੇਖੀ ਗਈ।

ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਗਿਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਰਾਤ 10:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 20 ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਸੈਕਟਰ 20, ਪੰਚਕੂਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਇਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

30. ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਸਟਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸੰਭਵਤਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

31. ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਜਿਹੀ ਅਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਟੈਲੀਫੋਨ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸਦੀ ਕਥਿਤ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਘਾਟ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ, ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਫਿਰੌਤੀ ਵਜੋਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀੜਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰਨਗੇ।

32. ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਘਰ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਏਏ/1) ਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਆਈ. (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਖੌਤੀ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।

33. ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ 95,08,000/- ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ।

34. ਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਸਆਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੈਕਟਰ-16, ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਗਸ਼ਤ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਿਰੋਹ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਜੋ ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਕੋਠੀ ਨੰਬਰ 81-ਏ, ਸੈਕਟਰ 17, ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਗਵਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਨੇ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁਕਾ (ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ-ਪੀਏਏ) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸੈਕਟਰ 5, ਪੰਚਕੂਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਜੈ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰੁਕਾ (ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀਏਏ) 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੈ ਰਾਜ, ਏਐਸਆਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-25) ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 387 ਅਤੇ 507 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ (ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀਏਏ/1) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਰੁਕਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਏਏ) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੀ ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਐਫਆਈਆਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਏਏ/1) ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 17, ਕੋਠੀ ਨੰਬਰ 81-ਏ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

35. ਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਸਆਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੁਕਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਏਏ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਏਏ/1) ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਠੀ ਨੰਬਰ 81-ਏ ਸੈਕਟਰ-17, ਪੰਚਕੂਲਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ

9815XXXXXX ਅਤੇ 9815XXXXXX ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਟੈੱਲ ਕੰਪਨੀ, ਮੋਹਾਲੀ ਗਿਆ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਕੋਹਲੀ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼, ਸੈਕਟਰ-26, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਕੋਹਲੀ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਯੋਗੇਸ਼ ਕੋਹਲੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ (ਸਿਮ ਕਾਰਡ) ਸਿੰਗਲਾ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼, ਸੈਕਟਰ-8, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਿੰਗਲਾ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਕੋਲ ਗਿਆ, ਪਰ ਉੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਹ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿੰਗਲਾ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਕੋਲ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਗਲਾ ਅਤੇ ਰੀਨਾ ਸਿੰਗਲਾ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੰਗਲਾ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਵਿਖੇ ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮੀਮੋ (ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ-ਪੀਵੀ) ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲਾ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ।

36. ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦਾ ਬਿਆਨ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਸਨ। ਨਿਵੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੋਤੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਤੱਕ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਅਗਵਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਦੇ ਕੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਘਾਟ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਕੁੱਕੜ ਅਤੇ ਬਲਦ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

37. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਵੱਲੋਂ ਅਚਾਨਕ ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਟੈੱਲ ਕੰਪਨੀ, ਮੋਹਾਲੀ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਚਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਰਸਮੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਅਤੇ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ-ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਚੌਕਸੀ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ।

38. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਠੀ ਨੰਬਰ 81-ਏ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ, ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 342, 364ਏ, 392 ਅਤੇ 506 'ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਰਿਹਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਘੋਰ ਦੇਰੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨਾ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 13 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

39. ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮਨੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਆਈ. (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 2003 ਨੂੰ ਰਾਤ 8:00 ਵਜੇ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਤੋਂ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦਾ ਬਿਆਨ ਜੈ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਨੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਦੇ ਵੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤ 10:00 ਵਜੇ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1)

ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਮੌਜੂਦ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਬੁਢਾਪੇ ਕਾਰਨ ਡਰਿਆ ਅਤੇ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਹਾਨਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12:00 ਵਜੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਗੌਰਵ, ਸੰਜੇ, ਮੁਨੀਸ਼ ਉਰਫ ਮਿੰਟੂ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਮੈਨੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਸੈਕਟਰ 5, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 173 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਈਈਈ) ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਬਿਆਨ ਕੇਸ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਇਹ ਭੁੱਲ ਫਿਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਆਚਰਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਅੱਗੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਗਲਾ ਅਤੇ ਰੀਨਾ ਸਿੰਗਲਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ (ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ, ਭਾਵ ਪੁਰਸ਼ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਪੰਚਕੂਲਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਮ.ਐਚ.ਸੀ.' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣਗੇ) ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਸੀਲਬੰਦ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਪਰਦਾਰੀ 'ਤੇ ਲਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਸਨੂੰ ਐਮਐਚਸੀ ਦਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ ਕਿ ਕੀ ਐਮਐਚਸੀ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਐਮਐਚਸੀ ਦਾ ਨਾਮ ਛੁਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਨੀਸ਼ ਭੱਲਾ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ।

40. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਸੁਪਰਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ/ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਰਿ-ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਨਾ ਤਾਂ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਕਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੇ ਗੰਜੇ ਰੂਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰਦਾਰੀ 'ਤੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ।

41. ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਾਂਚ-ਮੁੱਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੁਪਰਡਰੀ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਿਰਫ਼ ਜਿਰਾਹ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ 95,08,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਮਿਲੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ।

42. ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ/ਮੁਦੰਮਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਨ। ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਾ 451, 452 ਅਤੇ 457 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਕੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਰਵਾਈ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 96 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਸ) ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਸ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰਦਾਰੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਸ ਨੂੰ ਰਿਕਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੂੰ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਸ ਵਾਪਸ

ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 452 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਸ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਕਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਖਿਚਾਈ ਨਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

43. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ.2) ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਉਰਫ਼ ਕਾਕੂ, ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਭੈਣ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਾਨੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਲਰ ਆਈਡੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 95 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜੋ ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

"95. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ 15.4.2003 ਨੂੰ ਰੁਕਾ ਸਾਬਕਾ ਪੀਏਏ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 27 ਜੈ ਸਿੰਘ ਐਸਆਈ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ 2.4.2003 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਐਕਸ. ਡੀਡੀ 9.4.2003 ਦੀ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਹੈ ਜੋ ਐਸ.ਪੀ. ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਈਸ ਟੈਲੀ. ਕਾਮ. ਮੋਹਾਲੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਐਕਸ. ਡੀਈ ਵੀ 9.4.2003 ਦੀ ਉਸੇ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਐਕਸ. ਡੀਐਫ ਵੀ 9.4.2003 ਦੀ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਹੈ ਜੋ ਐਸ.ਪੀ. ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਮੋਬਾਈਲ ਲਿਮਟਿਡ. ਮੋਹਾਲੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਸ. ਡੀਜੀ ਪੱਤਰ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਐਸਆਈ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਹੈ। ਟੈਲੀਫੋਨ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ 566403 ਅਤੇ 572139 'ਤੇ ਆਈ.ਡੀ. ਕਾਲਰ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਚਿਨ ਗਰਗ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਕਿਉਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਸਚਿਨ ਗਰਗ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ 1 ਮਹੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ

ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਜਾਨ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਹੇਠ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਡਰ ਕਾਰਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9815475291 ਅਤੇ 9815475360 ਦੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ 2562954 ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9817208181 'ਤੇ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਏਅਰਟੈੱਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਲਈ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ 3501796266-59830, 350019563917100 ਅਤੇ 35060980768-5060 ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਮੋਬਾਈਲ ਸੈੱਟ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ 33 ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਐਸ.ਆਈ. ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਸਪਾਈਸ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9814783373, 9814688843 ਅਤੇ 9814735976 ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਗੌਰਵ ਮੈਨੀ, ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸੰਜੇ @ ਸੰਜੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਐਕਸ. ਡੀ. ਐਕਸ. ਡੀ. ਈ. ਅਤੇ ਐਕਸ. ਡੀ.ਐਫ. ਪੱਤਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਐਕਸ. ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 20.04.2003 ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਪੀ.ਈ.ਈ.ਈ.ਈ., ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਉਦੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 364-ਏ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਰਵਿੰਦਰ ਉਰਫ਼ ਰਵੀ ਬੰਸੀ ਗੋਹਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਪੂਰਕ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਬਲਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ 27 ਜੈ ਸਿੰਘ ਏਐਸ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੈਟਰੋਲਿੰਗ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

44. ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਬਿਲਕੁਲ ਕਾਲਪਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਲਰ ਆਈਡੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲੜਕਾ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਹੀ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਲਰ ਆਈਡੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

45. ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸਚਿਨ ਗਰਗ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਪੀੜਤ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਡਰ ਹੇਠ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

46. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੇ ਕੋਠੀ ਨੰਬਰ 81-ਏ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਆਈ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਆਪਣੀ ਨੀਂਹ ਤੋਂ ਹਿੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

47. ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੰਡੇ-ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਦਾਦਾ, ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹ ਹੁੰਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਤੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਧਾਰਾ 311 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ

ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ, ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

48. ਧਾਰਾ 311 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਾਠ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ, ਭਾਵੇਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੇ।

49. ਪੂਜਾ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ[1] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 311 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ: -

"54. ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਕੇਸ [ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਐੱਚ. ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (2004) 4 ਐੱਸ.ਸੀਸੀ 158] ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਪਰਾਧ ਜਨਤਕ ਗਲਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ। ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ, ਪੀੜਤ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਤਿਕੋਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੈਰ-ਗ੍ਰਾਟਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ

---

[1] [2016] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 560 : (2016) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 135

ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ, ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੇਣਾ।

57. ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਕੇਸ [ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਐੱਚ. ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (2004) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 158] ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮਖੌਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਣ ਧਿਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਸੁਸਤੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸੰਖੇਪ ਤਕਨੀਕੀਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜੈਨੀਸਨ ਬਨਾਮ ਬੇਕਰ [ਜੈਨੀਸਨ ਬਨਾਮ ਬੇਕਰ, (1972) 2 ਕਿਊ.ਬੀ. 52 : (1972) 2 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 429 : (1972) 1 ਆਲ ਈ.ਆਰ. 997 (ਸੀਏ)] ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (ਕਿਊ.ਬੀ. ਪੰਨਾ 66)

"... 'ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਬੈਠਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਮੀਦ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।'""

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

50. ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 165 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ, ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 311 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਖੁਲਾਸੇ 'ਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ, ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੇਣਾ।

57. ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਕੇਸ [ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਐੱਚ. ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (2004) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 158] ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਘਾਤਕ ਕਮੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

51. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਗੌਰਵ ਮੈਨੀ (ਏ1), ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਉਰਫ ਸੰਜੂ (ਏ4) ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤੱਥ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਬੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜੁਨ ਪੰਡਿਤਰਾਓ ਖੋਟਕਰ ਬਨਾਮ ਕੈਲਾਸ਼ ਕੁਸ਼ਨਰਾਓ ਗੋਰਾਂਟਿਆਲ ਅਤੇ ਹੋਰ [2]ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

52. ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ: -

i. ਕਿ ਪੂਰੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕਹਾਣੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ii. ਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਸਆਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-27) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ

---

[2] [2020] 7 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 180 : (2020) 3 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 216

(ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਪੀਏਏ/1) ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ।

iii. ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ-ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਧਮਕੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ/ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

iv. ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲੜਕਾ-ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੋਸ਼ੀ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਦਾ ਨਾਮ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

v. ਇਹ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਗੌਰਵ ਭੱਲਾ (ਏ2) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੜਕੇ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੀਆਈਏ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹ ਸਚਿਨ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

vi. ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਮਹੇਸ਼ ਗਰਗ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-37) ਵੱਲੋਂ ਘੋਰ ਦੁਰਾਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ/ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ।

vii. ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਸਭ ਤੋਂ ਚੁਕਵੇਂ ਗਵਾਹ, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਗਰਗ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

53. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜੋ ਘਾਤਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

54. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ ਮਨਘੜਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਖੁੱਭਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

55. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 26 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 19 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

56. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

57. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

†ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ